

WOJEWODA MAZOWIECKI

Warszawa, 02 sierpnia 2023 r.

WNP-P.4131.16.2023.IJ

Rada Gminy Słubice

Rozstrzygnięcie nadzorcze

Na podstawie art. 91 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40 z późn. zm.)

stwierdzam nieważność

Uchwały Nr LIV.316.2023 Rady Gminy Słubice z dnia 28 czerwca 2023 r. w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego.

Uzasadnienie

Rada Gminy Słubice na sesji w dniu 28 czerwca 2023 r. podjęła uchwałę, która zgodnie z jej tytułem, powinna określać tryb i sposób powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego.

Podstawę prawną do podjęcia przedmiotowej uchwały stanowi przepis art. 9a ust. 15 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249 ze zm.) - zwanej dalej ustawą.

W pierwszej kolejności wskazać należy, że art. 9a ust. 15 został zmieniony mocą ustawy z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r., poz. 535), która weszła w życie dnia 22 czerwca 2023 r.

Obowiązująca przed nowelizacją ustawa przyznawała radzie gminy szerszy zakres upoważnienia, albowiem obejmowało ono określenie nie tylko trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego ale również szczegółowe warunki jego funkcjonowania. W aktualnie obowiązującym stanie prawnym ustawodawca samodzielnie uregulował szereg kwestii dotyczących zespołu interdyscyplinarnego

a szczegółowe warunki jego funkcjonowania określone powinny zostać w regulaminie opracowanym i przyjętym przez sam zespół w trybie art. 9a ust. 6b ustawy.

Przeprowadzona przez organ nadzoru analiza legalności przedmiotowej uchwały wykazała, że została ona podjęta z istotnym naruszeniem art. 9a ust. 15 ustawy.

Przepis ten stanowi, iż Rada Gminy określi, w drodze uchwały, tryb i sposób powoływania oraz odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego. Zastosowanie tej formuły z jednej strony oznacza obowiązek uregulowania w uchwale wszystkich elementów określonych tym przepisem, z drugiej zaś strony wyznacza radzie gminy granice upoważnienia ustawowego. Przekroczeniem granic tego upoważnienia będzie zatem zawarcie w uchwale regulacji nieznajdujących uzasadnienia w normie kompetencyjnej wynikającej z art. 9a ust. 15 ustawy.

Tym samym z powołanego wyżej przepisu wynika, że Rada ma za zadanie unormować wyłącznie zagadnienia wynikające z delegacji ustawowej. Upoważnienie ustawowe należy interpretować w sposób ścisły, musi być ono wyraźne a nie dorozumiane, co oznacza, że organ uchwałodawczy nie może regulować zagadnień innych, niż określone w przepisie ustawowym.

Tymczasem w §1 przedmiotowej Uchwały Rada ustaliła, że Zespół Interdyscyplinarny powołuje wójt w drodze zarządzenia.

Stosownie do treści art. 9a ust. 2 ustawy zespół interdyscyplinarny powołuje wójt, burmistrz albo prezydent miasta. Ustawa nie wskazuje formy prawnej w jakiej powoływany jest zespół, zatem określenie jej formy w uchwale jako „zarządzenia”, stanowi przekroczenie delegacji ustawowej, która obejmuje jedynie określenie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków zespołu czyli procedurę a nie formę prawną ich powołania.

§ 3 ust. 1 Uchwały, określający skład zespołu interdyscyplinarnego został podjęty z przekroczeniem upoważnienia ustawowego. Określenie składu zespołu interdyscyplinarnego nie stanowi materii powierzonej do uregulowania organowi stanowiącemu gminy w drodze uchwały, wydanej na podstawie art. 9a ust. 15 ustawy. Przepisy art. 9a ust. 3-5 ww. ustawy szczegółowo określają skład zespołu interdyscyplinarnego. W ramach delegacji wynikającej z art. 9a ust. 15 ustawy, rada gminy nie posiada kompetencji do ustalania składu zespołu interdyscyplinarnego poprzez wskazanie jednostek, których przedstawiciele są uprawnieni do uczestniczenia w pracach zespołu. Nie jest to bowiem tryb czy sposób powoływania członków zespołu interdyscyplinarnego. Skład zespołu powinien być określony przez wójta, który stosując bezpośrednio przepisy ustawowe i działając w oparciu o zawarte porozumienia ze wskazanymi wyżej podmiotami, ustala ostatecznie, jakie jednostki będą reprezentowane w zespole.

W § 3 ust. 4 Rada określiła: „Odwołanie członka Zespołu skutkuje koniecznością powołania nowego członka Zespołu (...), zgodnie z procedurą powołania określoną w ust. 2”.

Tymczasem w kwestionowanej Uchwale, Rada Gminy Słubice nie poświęciła żadnego zapisu kwestiom procedury (trybu i sposobu) powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego, poza zapisem ust. 2: „Członków Zespołu powołuje i odwołuje Wójt”, tym samym Rada nie wypełniła upoważnienia ustawowego z art. 9a ust. 15 ustawy.

Zgodnie z §3 ust. 5 kwestionowanej Uchwały „Przewodniczący i zastępca przewodniczącego Zespołu zostaje wybrany na pierwszym posiedzeniu, w głosowaniu jawnym, zwykłą większością głosów”.

Określenie sposobu wyboru przewodniczącego i wiceprzewodniczącego stanowi modyfikację art. 9a ust. 6 ustawy. Uregulowanie takie stanowi przekroczenie upoważnienia ustawowego, co stanowi istotne naruszenie prawa.

Określanie zasad i warunków wyboru Przewodniczącego i Zastępcy Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego oraz odwoływania z tych funkcji (§3 ust. 6, 7, 8 Uchwały Rady Gminy Słubice) nie należy w obecnym stanie prawnym do kompetencji rady gminy. Z art. 9a ust. 6 ustawy wynika jedynie to, że przewodniczący jest wybierany na pierwszym posiedzeniu zespołu, spośród jego członków. Podobnie art. 9a ust. 6a ustawy stanowiący o wyborze zastępcy przewodniczącego, nie daje radzie kompetencji do określania sposobu głosowania nad jego wyborem czy określania „przypadków” jego odwołania. Szczegółowe warunki funkcjonowania Zespołu Interdyscyplinarnego, w tym zasady wyboru na funkcje Przewodniczącego i Zastępcy Przewodniczącego Zespołu oraz odwoływania z tych funkcji, winny zostać określone w drodze regulaminu przyjmowanego przez zespół interdyscyplinarny. Na poparcie tego stanowiska należy wymienić: wyrok WSA w Łodzi z dnia 26 lutego 2020 r., sygn. akt III SA/Łd 1079/19; wyrok WSA w Łodzi z dnia 16 lipca 2020 r., sygn. akt III SA/Łd 20/20; wyrok WSA w Łodzi z dnia 16 lipca 2020 r., sygn. akt III SA/Łd 75/20, w których Sąd jednoznacznie stwierdził, że uregulowanie takie stanowi przekroczenie upoważnienia ustawowego, a tym samym jest istotnym naruszeniem prawa.

W świetle powołanych wyżej wyroków i utrwalonego w tym zakresie orzecnictwa sądów administracyjnych oraz brzmienia art. 9a ust. 6, 6a, 6b i ust. 15 ustawy, zdaniem organu nadzoru Rada Gminy Słubice zawarła w Uchwale Nr LIV.316.2023 regulacje, które wykraczają poza delegację ustawową. W akcie prawa miejscowego zamieszczone mogą być wyłącznie postanowienia regulujące sprawy przekazane do unormowania w upoważnieniu ustawowym. Działanie na podstawie i w granicach prawa to takie działanie organu, którego

umocowanie wynika z właściwego przepisu prawa. O związaniu zasadą praworządności w zakresie stanowienia prawa miejscowego przez organy samorządu terytorialnego stanowi art. 94 Konstytucji R.P.

Wykazane przez organ nadzoru liczne uchybienia w pełni uzasadniają konieczność stwierdzenia nieważności uchwały wskazanej w petitum rozstrzygnięcia w całości, o czym orzeczono, jak na wstępie.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje Gminie Słubice skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, wnoszona za pośrednictwem Wojewody Mazowieckiego, w terminie 30 dni od dnia doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Stwierdzenie nieważności uchwały wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

wz. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO

Sylwester Dąbrowski

I Wicewojewoda Mazowiecki

/podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym/